

Dades inicials d'identificació

Nom de l'assignatura: Aprofitaments forestals no fusters	
Nombre de crèdits Pla 2001: 4,5	Nombre de crèdits ECTS: 3,5
Caràcter (troncal T, obligatòria Ob, optativa Op): Optativa/lliure elecció	
Titulació: ETEF, ETIF, EF	Departament: Hortofruticultura, Botànica i Jardineria
Quadrimestre: 1er	Idioma: Català
Pàgina web:	Dossier electrònic (Si/No): Sí
Professor coordinador: Josep Antoni Conesa	e-mail: conesa@hbj.udl.es
Altres professors: Joan Pedrol Solanes	e-mail: pedrol@hbj.udl.es

Introducció a l'assignatura

L'assignatura pretén donar una visió general i alhora sintètica dels aprofitaments forestals no fusters que es poden efectuar a la península Ibèrica, així com la normativa que els regula, a fi de contribuir a augmentar els coneixements que l'alumnat pot tenir sobre els productes, diferents de la fusta, que es poden obtenir del bosc. Això és especialment interessant pels estudiants d'Enginyeria Tècnica en Explotacions Forestals i d'Enginyeria Tècnica en Indústries Forestals. Naturalment també suposa un complement excel·lent per tot l'alumnat que cursa estudis d'Enginyeria de Forest. Per bé que no és imprescindible tenir amplis coneixements de botànica, l'alumne se sent més enfortit si té ben presents els continguts que s'impartiren a primer curs corresponents a la matèria de Botànica Forestal.

Objectius

1. Presentar els recursos d'importància econòmica que es poden obtenir de les nostres forests, incidint especialment en aquells que es relacionen amb les plantes (diferents, però, de la fusta i els seus derivats).
2. Analitzar aquests recursos per a cadascuna de les principals formacions vegetals.
3. Estudiar i fer propostes de millora de la gestió d'aquests recursos en casos concrets.
4. Conèixer la legislació existent aplicable als aprofitaments forestals no de fusta.
5. Elaborar un document científic-tècnic corresponent a un aprofitament forestal determinat.

Temari Teòric i Pràctic

Programa de classes teòriques

- 1.- Els aprofitaments forestals: bases per a poder gestionar-los
- 2.- Aprofitament i gestió dels bolets comestibles no hipogeus.
- 3.- Aprofitament i gestió dels bolets hipogeus: tòfones i espècies afins.
- 4.- Aprofitament i gestió de petits fruits silvestres i llavors per al consum.
- 5.- Aprofitament i gestió de fruits i llavors amb finalitat reforestadora.
- 6.- Aprofitament i gestió de les plantes medicinals, aromàtiques i condimentàries.
- 7.- Aprofitament i gestió de plantes apícoles.
- 8.- Aprofitament i gestió de plantes tintòries, tànniques, cistelleres i productes afins.
- 9.- Aprofitament i gestió de plantes barrelleres, d'olis i gomes, d'interès ornamental, líquens i molses.
- 10.- Els terrenys forestals i l'ús social. Conservació de la diversitat biològica.

Programa de classes pràctiques

- Pràctica 1. Els textos legals (lleis, decrets, ordres): lectura i interpretació.
- Pràctica 2. Els anuncis. Els textos jurídic-econòmics per a subhastes. Elaboració de plecs de condicions tècnico-facultatius.
- Pràctica 3. Anàlisi de les característiques de la normativa actual aplicable a l'aprofitament de bolets i tòfones.
- Pràctica 4. Anàlisi de les característiques de la normativa actual aplicable a l'aprofitament de PAM.

Sortides de camp/visites

1. Sortida de camp d'una jornada de durada dedicada a l'estudi dels bolets.
2. Visita a l'exposició de bolets de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (2 hores)
3. Sortida-visita a una explotació apícola a les Obagues de Juneda.

Treball de curs

L'estudiant, en grup de dos o tres persones, haurà de presentar un treball de curs que consistirà en redactar un plec de condicions científico-tècniques d'un aprofitament forestal no fuster.

Planificació temporal		Dedicació (hores)	Setmana	Objectiu Formatiu	no- dedicació presencial
Tipus Activitat	Descripció resumida de l'activitat (Títol de tema o activitat pràctica)				
	"APROFITAMENTS FORESTALS NO FUSTERS"				
	PROGRAMA DE TEORIA				
TEO	Tema 1. Els aprofitaments forestals: bases per a poder gestionar-los	5	1-2	1	5
TEO	Tema 2. Aprofitament i gestió dels bolets comestibles no hipogeus.	3,5	2-3	1,2,3,4	6
TEO	Tema 3. Aprofitament i gestió dels bolets hipogeus: tòfones i espècies afins.	2,5	3-4	1,2,3,4	4
TEO	Tema 4. Aprofitament i gestió de petits fruits silvestres i llavors per al consum	4	6	1,2,3,4	6
TEO	Tema 5. Aprofitament i gestió de fruits i llavors amb finalitat reforestadora	3	8	1,2,3,4	5
TEO	Tema 6. Aprofitament i gestió de les plantes medicinals, aromàtiques i condimentàries	4	9-10	1,2,3,4	6
TEO	Tema 7. Aprofitament i gestió de plantes apícoles	2,5	11	1,2,3,4	4
TEO	Tema 8. Aprofitament i gestió de plantes tintòries, tànniques, cistelleres i productes afins.	1,5	12	1,2,3,4	3
	Tema 9. Aprofitament i gestió de plantes barrelleres, d'olis i gomes, d'interès ornamental, líquens i molses.	1	12-13	1,2,3,4	2
	Tema 10. Els terrenys forestals i l'ús social. Conservació de la diversitat biològica.	3	14-15	1,3,4	6
	Total teoria	30			47
	PROGRAMA DE PRÀCTIQUES				
SEM	Pràctica 1. Els textos legals (lleis, decrets, ordres): lectura i interpretació.	1	7	1	
SEM	Pràctica 2. Els anuncis. Els textos jurídic-econòmics per a subhastes. Elaboració de plecs de condicions tècnico-facultatius.	1	8	1,5	
SEM	Pràctica 3. Anàlisi de les característiques de la normativa actual aplicable a l'aprofitament de bolets i tòfones.	2	9	3,4,5	
SEM	Pràctica 4. Anàlisi de les característiques de la normativa actual aplicable a l'aprofitament de PAM.	2	10	3,4,5	
	SORTIDES DE CAMP				
CAM	1. Sortida de camp d'una jornada de durada dedicada a l'estudi dels bolets.	6		1,2,3	
VIS	2. Visita a l'exposició de bolets de l'Institut d'Estudis Ilerdencs	2		1,2,3	
CAM	3. Sortida-visita a una explotació apícola a les Obagues de Juneda.	2		1,2,3	
	TREBALL DE CURS				
ACD	Elaboració treball de curs				10
	Total Pràctiques de camp	10			
	Totals Pràctiques Gabinet	6			
	Exàmens	2			
	TOTALS	48			57
	Total hores reglades	48			
	Total hores No reglades (estudi, elaboració informes, treballs, etc.)				57
	Totals (ECTS)	105			
	Crèdits ECTS equivalents	3,5			

Bibliografia de referència

- AMENÓS, A.; PEÑALVER, A. & TOLDRÀ, L.X. (1996).- *Els drets del Medi Ambient*. Ed. El Mèdol. Tarragona.
- CONESA, J.A. (2000). *Altres aprofitaments forestals*. Eines, 40. Universitat de Lleida.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1990).- *La gestió del bosc a Catalunya*. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. Barcelona.
- GRAU, J. M. & R. PUIG (1990).- *L'aprofitament del bosc a l'època moderna*. Rafael Dalmau Ed. Barcelona.
- MAS SOLENCH, J. M. (1996).- *Dret forestal a Catalunya*. Centre de la Propietat Forestal-Dilagro. Lleida
- RIVERA, D. & C. OBÓN (1991).- *La guía INCAFO de las plantas útiles y venenosas de la Península Ibérica y Baleares*. Ed. INCAFO. Madrid.

Metodologia

L'assignatura d'*Aprofitaments Forestals no Fusters* té caràcter teòric/pràctic. El desenvolupament de la docència consistirà en:

- a) Classes teòriques.
- b) Pràctiques de gabinet
- c) Sortides de camp.
- d) Treball de curs.

Avaluació de l'aprenentatge

Primera convocatòria

Hi haurà un únic examen en la convocatòria ordinària (durant el període de docència a la darrera setmana de curs). Per aprovar l'assignatura caldrà haver aprovat l'examen i el treball de curs. La qualificació final es calcularà sobre el 85% de la nota de l'examen i el 15% de la nota del treball de curs.

Practiques

Les pràctiques no són avaluades, per bé que hi haurà un control en l'assistència.

Segona convocatòria

Una única prova a la segona convocatòria

Volum de Treball

	hores
Assistència a classes teòriques:	30 h
Assistència a classes pràctiques de camp:	10 h
Assistència a classes pràctiques de gabinet:	6 h
Estudi general i preparació d'exàmens	47 h
Realització d'exàmens i proves d'avaluació	2 h
Preparació de pràctiques i Informes (treball de curs)	10 h
TOTAL	105 hores

Taula 3.- FITXA TÈCNICA ASSIGNATURA: "Aprofitaments forestals no fusters"

Nom de l'assignatura: "Aprofitaments forestals no fusters"	
Número de crèdits Pla 2001: 4,5	Número de crèdits ECTS: 3,5
Caràcter (troncal T, obligatòria Ob, optativa Op): Optativa/lliure elecció	
Titulació: ETEF, ETIF, EF	Departament: Hortofruticultura, Botànica i Jardineria
Quadrimestre: 1er	Idioma: Català
Pàgina web: No en té	Dossier electrònic (Sí/No): Sí
Professor coordinador: Josep Antoni Conesa Mor	e-mail: conesa@hbj.udl.es
Altres professors: Joan Pedrol Solanes	e-mail: pedrol@hbj.udl.es

OBJECTIUS

Presentar i analitzar els recursos d'importància econòmica que es poden trobar al bosc diferents de la fusta, així com presentar propostes de millora de la gestió i conèixer la legislació existent.

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura té caràcter teòric/pràctic. El desenvolupament de la docència consistirà en:

- a) Classes teòriques.
- b) Pràctiques de gabinet
- c) Sortides de camp.
- d) Treball de curs.

METODOLOGIA D'AVALUACIÓ

Hi haurà un únic examen en la convocatòria ordinària (durant el període de docència a la darrera.

Per aprovar l'assignatura caldrà haver aprovat l'examen i el treball de curs. La qualificació final es calcularà sobre el 85% de la nota de l'examen i el 15% de la nota del treball de curs.

PROGRAMA DE CONTINGUT

Teòric

- 1.- Els aprofitaments forestals: bases per a poder gestionar-los
- 2.- Aprofitament i gestió dels bolets comestibles no hipogeus.
- 3.- Aprofitament i gestió dels bolets hipogeus: tòfones i espècies afins.
- 4.- Aprofitament i gestió de petits fruits silvestres i llavors per al consum.
- 5.- Aprofitament i gestió de fruits i llavors amb finalitat reforestadora.
- 6.- Aprofitament i gestió de les plantes medicinals, aromàtiques i condimentàries.
- 7.- Aprofitament i gestió de plantes apícoles.
- 8.- Aprofitament i gestió de plantes tintòries, tànniques, cistelleres i productes afins.
- 9.- Aprofitament i gestió de plantes barrelleres, d'olis i gomes, d'interès ornamental, líquens i molses.
- 10.- Els terrenys forestals i l'ús social. Conservació de la diversitat biològica.

Pràctiques de Gabinet

Pràctica 1. Els textos legals (lleis, decrets, ordres): lectura i interpretació.

Pràctica 2. Els anuncis. Els textos jurídic-econòmics per a subhastes. Elaboració de plecs de condicions tècnico-facultatius.

Pràctica 3. Anàlisi de les característiques de la normativa actual aplicable a l'aprofitament de bolets i tòfones.

Pràctica 4. Anàlisi de les característiques de la normativa actual aplicable a l'aprofitament de PAM.

Sortides de camp/visites

1. Sortida de camp d'una jornada de durada dedicada a l'estudi dels bolets.
2. Visita a l'exposició de bolets de l'Institut d'Estudis Ilerdencs
3. Sortida-visita a una explotació apícola a les Obagues de Juneda.

TAULA 1. VOLUM DE TREBALL PREVIST PEL PROFESSOR**ASSIGNATURA: "Aprofitaments forestals no fusters" Crèdits ECTS: 3,5**

	Descripció Tècnica	Activitat presencial Alumne		Activitat no presencial Alumne		Avaluació			Temps total (hores)	ECTS
		Objectius	Hores dedicació	Treball alumne	Hores dedicació	Procediment	Temps (hores)	Pes qualificació (%)		
Teoria	Classe magistral (Aula)	Explicació dels principals conceptes	30	Estudi: Conèixer, comprendre i sintetitzar coneixements	47	Proves escrites sobre la teoria del programa de l'assignatura	2	85%	79	2,60
Seminari	Classe participativa (Grups reduïts)	Realització d'activitats de discussió o aplicació	6	Resoldre problemes i casos. Discussions	0	Proves escrites o orals	0	0	6	0,20
Pràctiques de camp	Pràctica de camp	Execució de la pràctica: comprendre fenòmens, mesurar	10	Realitzar memòria	0	Lliurament de memòries. Proves escrites o orals	0	0	10	0,33
Activitats dirigides	Treball de curs	Oriental l'alumne en el treball (pràctiques de gabinet)	0		10	Lliurament del treball	0	15%	10	0,33
Totals			46		57		2		105	3,50